

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 23.— Cor.
Pe jumătate an 14.— "
Pe 3 luni . . . 7.— "
Pe o lună . . . 2.40 "
Pentru România și strălămate:
Pe un an . . . 40.— franc.
Telefon
pentru oraș și interurban
Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACTIA

și ADMINISTRATIA
Strada Zrinyi Nrul 1/a
INSERTIUNILE
se primesc la admini-
strație.
Mulțumite publice și Log
deschis costă șirul 20 fil.
Manuscrisurile nu se fa-
napolază.

Conferența dela Londra (1883).

— Chestiunea Dunărei. —

Anglia care creiașe comisiunea europeană, întreabă cabinetele marilor puteri, dacă convin a se discuta într-o conferință *chestiunea Dunărei*.

Franța, Germania, Italia și Turcia răspund că sunt gata a-și trimite reprezentanți.

Austria însă, anunță asupra consimțământului său de a se prelungi comisiunea europeană dunăreană, că el depinde de aranjamentele cari îi vor satisface dorințele arătate în chestia Dunărei, adică înființarea acelei comisii mixte care să-i dea dominația și monopolul navigației pe Dunărea de jos.

Această procedură a Austriei, care tindea ca să facă presiuni asupra Angliei ce doorea prelungirea comisii europene, *pregătea Rusiei o cale pentru o manevră foarte periculoasă, chiar pentru Austria, care suferă astăzi consecințele*. Rusia răspunde că acceptă, dar cu oarecari rezerve consimțământul ei depinde de concesiunile ce i se vor face pe brațul Kilia. Voia să scoată această gură a Dunărei de sub jurisdicția comisii europene.

Conferența dela Londra este o admirabilă lecție, și atât de instructivă încât merită să ne oprim puțin, pentru a cântări părerile ce s'a schimbat în Foreign Office din Londra.

Dela început avea să se hotărască dacă România trebuie sau nu să asiste. *Anglia* prin lordul Granville susține că *trebuie să fie pri-*

mită și România la conferință în rând cu celelalte puteri.

a) România e un stat independent.

b) Ea, după tratatul din Berlin este reprezentată în comisia europeană ca și celelalte puteri.

c) Principatele Moldova și Muntenia luaseră parte la conferințele statelor riverane și semnaseră actul public din 1857, pe când erau încă vasele Turciei.

d) România semnase actul adițional din 1881.

e) România succedase Turciei în stăpânirea Deltei și a Dobrogei.

f) După congresul dela Aix-la-Chapelle (1881) reuniunile internaționale nu vor putea hotărî decât sub rezerva asupra dreptului acelor state de a participa la aceste reuniuni.

Toți reprezentanții statelor, chiar și ai Austriei, păreau că împărtășesc același mod de a vedea. Numai *ambasadorul Germaniei se opune*, sub cuvânt că această conferință trebuie să aibă un caracter european, că nu este decât o continuare a tratatului dela Berlin.

În definitiv România este primită cu vot *consultativ*.

România răspunde că își declină onoarea de a participa la această conferință; își face rezervele sale și protestează contra deciziilor cari se vor lua, declarându-le neobligatoare pentru ea. Cu oarecari modificări, *pretențiunile austriace și rusești au fost admise*. Poliția fluvială pe regiunea Brăila, Porțile de fer, se dă de fapt în mâna *Austriei*, care nici nu era riverană pe această porțiune a Dunărei. Mo-

tivul era, situația sa geografică și mulțimea intereselor sale pe Dunărea de jos.

Brațul Kilia se scoate de sub jurisdicțiunea comisii europene, și *Rusia* are drept să-și facă lucrări de deschidere la gura canalului Oceacov.

Motivul era de ordin economic, de fapt însă *Rusia avea nevoie de un canal strategic pentru ca să-și introducă pe Dunăre vasele de războiu*.

Numai după terminarea conferinței, fiecare stat și-a pus întrebarea: dar care este forța executorie a deciziunilor astfel luate asupra teritoriului României, care nu și-a dat adeziunea sa?

De fapt *hotărârea conferinței a rămas literă moartă până în ziua de azi*. În această conferință toate principiile de drept internațional fluvial au fost călcate; pentru care, profesorul german *Frantz Holhendorf* zice, că *s'a inaugurat un principiu cu totul nou în politica internațională, pe temeiul căruia puterile mari sunt îndreptățite a acorda unele dintre ele, pe domeniul fluvial al unui stat mai puțin puternic, privilegiu nesprrijinite pe altă bază, decât pe interese politice*.

Pentru atitudinea demnă și hotărâtă întru apărarea interesului și a prestigiului țării, cu recunoștință trebuie a se înregistra în istoria Dunărei numele luptătorilor din rândul întâi ca *M. Kogălniceanu, Alex. Lahovari, Ioan Ghica, D. Sturdza, Bălăceanu, P. Carp, etc...* („*Viața Românească*”).

Jean Bart.

Dormi ușor...

Dormi ușor sub glia verde
Tată dragă, dormi ușor,
Am venit de nou la tine
Crucea 'n floare s'o 'nfășor
Și să ud cu lacrimi țerna
Care ne-a acoperit
O comoară 'n urma cărei
Mult am plâns și-am suferit...
Am venit s'aprinde lumină
Pe mormântul neuitat —
Și să-ți spun a lumii față
Cât de tare s'a schimbat...

De te-ai ridica pe-o clipă
Din lăcașu-ți s'o privești,
O, te-ai îngrozi, știu bine
Și-ai grăbi s'o părăsești:
Ți-ai vedea casa pustie...
Doi feciori ai azi sub steag...
Și-un noian de lucruri triste
Ți-ar ieși în drum șirag...
Nici n'ai crede că nici anul
N'a trecut de când te-ai dus
Și cum tot se pustiise
Par'c'un vifor le-a distrus...

Dormi ușor deci, dragă tată,
Dormi în tihnă, liniștit,

Căci mai bine-i azi sub glie
— Ceasul vremii s'a smintit...

...Dela căpătâiu lumina
Se topește 'ncetisor
Iar amurgul se coboară...
— Tată dragă, dormi ușor...

Livia Rebreanu.

Scrisori de pe câmpul de luptă.

Impresiile unei surori de caritate. — *O româncă pe câmpul de luptă. — Serviciul de ajutor. — În tranșee. — Bolnavii. — Cum se atacă pozițiunile dușmane. — Impresiuni.*

O cetitoare a ziarului „Minerva” din București comunică următoarea scrisoare trimisă de fiica ei, *dna Emilia Pătrascu, care se află pe câmpul de luptă, ca soră de caritate.*

Din povestirea aceasta, sugestivă, cetitorii vor afla multe lucruri interesante, deși nu toate lucrurile sunt noi. Iată scrisoarea:

Dragă mamă! Am primit scrisoarea ta în care-mi spui că vestile dela mine îți vin rar. Eu mă mir, pentru că ți-am scris foarte des, dar se poate că nu ți-au ajuns din pricina cenzurei, care ne oprește să spunem unde ne aflăm. De când

am plecat din Saint-Germain — avem voie să spunem pe unde am trecut — ți-am scris, dar probabil că scrisorile mele au fost oprite. Acum mă aflu în partea de nord-est a câmpului de luptă, și urmărind pe hartă poți afla foarte ușor încotro suntem.

Noi suntem însărcinate, cele cari facem parte din serviciul de ajutor, să dăm primele îngrijiri soldaților, acolo unde doctorii nu pot să prindă. Astfel ne scoborim și noi în tranșee, unde stau răniții cari nu pot fi încă transportați la spitale.

Tranșeele aceste sunt așa făcute încât au o subterană adâncă, ascunsă de tot în pământ, unde nu pătrund gloanțele și șrapnelele. Dar noi am stat și afară în bătaia gloanțelor, căci soldaților cari se luptă numai vârfurile armelor li se văd din afară.

Acum nu suntem pe câmpul de luptă ci într'un spital, unde dăm îngrijire bieților bolnavi. Dar deși am venit aci cu mențiunea ca să ne odihnim după grele încercări la cari am fost expuse, totuși muncim de dimineața până seara.

Soldații sunt plini de curaj. De altfel mi-aduc aminte că și în „tranșee” făceau adevărate sfertări supra-omenești pentru ca să îndure mizeria și lipsurile.

Din fericire, încetul cu încetul și starea lor s'a mai îmbunătățit. La început, guvernul nu

Numărul poporal pe 1 an 4 cor.

Prețul unui exemplar 10 fileri.

Numărul poporal pe 1/2 2 coroane

„România de partea — învingătorilor.”

Atitudinea dlui I. Brătianu. — Oferta Rusiei. — Un sfat al contelei Iul. Andrássy.

Arad, 22 Iunie.

Ziarul berlinez „Berliner Tageblatt” primește dela corespondentul său din București, d. Dr. Leo Lederer, următoarele:

„Mai recent schimbarea politică a României este influențată de patru evenimente: Luarea Przemyslului, acțiunea eficace a submarinelor germane în Dardanele, faptul, că România din nou a rupt tratativele cu quadrupla alianță și desfacerea partidului conservator.

În consiliul de miniștri care s'a ținut după luarea Przemyslului tot mai mult s'a evidențiat îndoiala Românilor relativ la victoria triplă înțelegeri. Inșuș d. Costinescu, ministru de finanțe, care cel mai mult a crezut în victoria quadruplei înțelegeri, s'a apropiat de punctul de vedere sceptic al dlui Brătianu, președintele consiliului.

Caracteristic pentru schimbarea radicală a dispoziției Românilor este și faptul, că familia regală face pregătiri pentru a petrece vara la Sinaia, adică la frontiera austro-ungară.

Tratativele cu tripla înțelegere au ajuns și ele la un punct mort. După informații ce dețin din surse demne de încredere din România și Rusia aflu, că pentru intrarea în război România a cerut Rusiei întreaga Bucovina, încă alte teritorii dela sud, apoi și-a precizat revendicările și asupra Basarabiei, în sfârșit a cerut desființarea comisiei dinărene.

Dela Petrograd s'a declarat că nu acceptază aceste condițiuni, deoarece Rusia își revendică partea Bucovinei locuită de Ruteni, iar ce privește alte teritorii pe cari le cere România, s'au făcut deja promisiuni Serbiei. Guvernul rus a făcut României o contrapropunere, pe care, însă, aceasta imediat a refuzat-o.

putea să știe ce însemnează să stai în tranșee zile, săptămâni întregi. Prea puțin pregătiți erau deci sârmanii noștri soldați. Acum însă s'au luat și măsuri igienice pentru a preveni de orice infecție și orice boală și aceasta era de altfel și una din însărcinările noastre, — pe cei ce locuiesc acolo, sub pământ.

O mare primejdie pentru soldați, în tranșee, și mai ales o piedecă pentru lucrările de săpături era apa. Când lucrătorii dădeau peste un izvor, acesta năpădea toată tranșeea. Din fericire și împotriva acestui element s'au găsit mijloace de luptă.

Din vremea când am fost în tranșee păstrez cele mai vii amintiri.

Par'că văd și acum pe sârmanii soldați, îngropați până în brâu în noroi, stând așa zile întregi, pentru că nu trebuiau să se miște dela postul lor. Acolo unde sunt acum — nu pot să spun unde, — îngrijesc numai de bolnavi. Serviciul nostru de ajutor e foarte bine organizat. Îmbrăcate de obicei în costumul în care sunt și eu fotografiată în fotografia ce ți-o trimit dumitale ca să o ai drept amintire, — aci în spital suntem îmbrăcate toate în alb.

Sârmanii bolnavi! Noroc că au îngrijire bună. Vin și doamne din societatea înaltă și lucrează toată ziua, și se interesează de starea bolnavilor.

Mamă dragă! Să vezi câte povestesc. Ceeace îi îngrozesc sunt granatele, ghiulelele, șrapnelele — adică loviturile de tun și exploziile minelor.

Să vezi ce mijloace au găsit ca să cuce-

La București sunt conduși de o singură lozincă.

— România la nici un caz să nu fie de partea celui învins!

Din Chiasso se anunță: Lui „Secolo” i se comunică cu datul din 17 Iunie din București: — Tratativele sunt încă în curs. Guvernul român persistă pe lângă punctul lui de vedere manifestat până aci și cere Rusiei împlinirea tuturor pretențiilor formulate de România.

Guvernul e decis să nu permită nici un fel de manifestație, mai ales că politica guvernului se bucură de asentimentul poporului.

Liberalii membri ai ligei „Acțiunea Națională” au fost solicitați să demisioneze din această ligă, deoarece guvernul vrea ca toți sefiile partidelor să se grupeze pe lângă el.

Dnii Diamandi și Cantacuzino vor demisiona și dlor dela „Acțiunea Națională”.

Din București se anunță, că Sâmbătă dimineața d. Poklewsky-Koziell, ministrul Rusiei la București a avut o lungă întrevedere cu d. Brătianu, președintele consiliului.

Ziarul bulgar „Cambana” află din București, că comandamentul armatei române a concediat o mare parte a rezerviștilor mobilizați.

Ziarele maghiare publică următorul apel-răspuns al contelei Iuliu Andrássy, relativ la svonurile răspândite de către tripla înțelegere cu privire la o apropiată încheiere a unei păci separate cu Ungaria în scopul căreia Ungaria e gata să sacrifice interesele românești.

Între altele contele Iuliu Andrássy spune următoarele:

— România să nu aibă nici o teamă din partea Ungariei. România știe doar, că nu este în intențiunea Ungariei și nici n'ar fi capabilă să facă o atare tradare. Actualmente datorile Ungariei congruiază complex cu interesele ei de viață. Ea consideră ca indispensabilă respectarea sancțiunii pragmatice și executarea cinstită a alianței cu Germania. Ba încă după terminarea războiului dorește, ca un rezultat al acestuia, ca relațiunile Ungariei cu Austria să devină mai intime, mai precizate, iar alianța cu Germania să devină cât mai intimă.

Noi nu vom preveni România, dar nici ea să nu se lase târâtă într'o acțiune contrară intereselor proprii. România să nu grăbesacă să scoată castanele din foc pentru politicianii, cari

rească tranșeele! Curat război pe sub pământ, mai grozav decât războiul pe sub apă.

Soldații francezi voiau să gonească pe dușman din tranșeea din față. Ei au început să sape trei șanțuri pe sub pământ spre tranșeea inamică. În unsprezece zile, unul din șanțuri ajunse până la opt metri de șanțurile inamice. Celelalte două ajunseseră până la douăzeci de metri de tranșeea inamică. În sfârșit, peste treisprezece zile lucrul era gata, cele trei șanțuri săpate pe sub pământ ajunseseră până la țintă, adică tocmai sub tranșeea dușmanilor. Aci făcură niște galerii pe cari le umplură cu materii explozibile și cu mine, cari fură aprinse, în timp ce, deasupra se dădea atacul împotriva tranșeeilor. Exploziile de sub pământ și atacul zăpăciră așa de mult pe dușman încât fugi din pozițiile sale.

Cea mai mare parte dintre bolnavi sunt de altfel bolnavi de nervi din cauza șgomotului și exploziilor. Mulți dintre ei devin tâmpiți, alții asurzeau unii chiar nu mai pot să vorbească, dar după câțva timp se liniștesc, și pot să meargă iar pe câmpul de luptă.

Ți se uple inima de jale mamă dragă, mai ales când îi vezi pe cei mai tineri, de 20 sau 21 ani, îngroziți de ce au văzut pe câmpul de luptă, cum n'au putut să suporte, cu toate eforturile și cu tot curajul, greutatea războiului. Sunt toți însă voinici și se fac bine încetul cu încetul în urma îngrijirilor noastre.

Corpul nostru de „săruri de caritate” e foarte numeros, e bine organizat și nu duce lipsă de nimic. În mai multe orașe s'au transformat multe

fac un joc frivol cu cele mai sfinte interese ale Românilor din Ungaria și a acelor din România, pe cari acești politicieni fără de nici un scrupul și cu un egoism rigid vreau să le utilizeze și exploateze în scopul foloaselor lor.

Cine astfel vrea să procedeze și astfel vrea să înșele, acela niciodată nu va fi prieten intim, iar pe aliatul său totdeauna îl va părăsi, îndată ce ar crede că aceasta îi folosește. Noi am pățit-o cu Italianii. Pilda noastră servească de exemplu altora.

Acel bărbat de stat, care azi dă ascultare cuvântului guvernului italian, acela își duce țara la întreprindere primejdioasă; iar când apoi se va dovedi că au fost înșelați, ei nu se vor putea apăra cu aceea, că n'am putut să prevădăm un astfel de fapt, fiindcă, vor spune, au făcut înțelegeri cu personalități acreditate și cu bun renume.”

Excese antifgermane în Moscva.

60 de case incendiate. — 207 de prăvălii germane jefuite. — Turburările se întind și asupra guberniilor vecine.

Infrângerile suferite de Ruși în Galiția au pus în mișcare masele nemulțumite din imperiul rusesc cari cu o furie sălbatică s'au aruncat asupra averii străinilor, mai cu seamă asupra Germanilor. Cele dintâi excese s'au început Miercuri în 9 Iunie în Moscva. Masa infuriată parcurgând străzile a distrus, a incendiat și a jefuit toate prăvăliile și stabilimentele industriale ale Germanilor fără ca să fie împiedecați din partea poliției sau miliției.

Luând turburările și excesele proporții tot mai mari, după cum anunță „Rieci” din 31 Maiu v., comandantul pieții din Moscva a dat ordin ca toți locuitorii din oraș și împrejurime să nu-și mai părăsească locuințele dela orele 10 seara până la 5 ore dimineața. Cei cari calcă acest ordin sunt amenințați să fie pedepsiți cu trei luni închisoare și 3000 ruble pedeapsă în bani.

După știrile sosite la Bern din Moscva, cu prilejul izbucnirii turburărilor au fost incendiate 60 de case germane, iar 207 firme germane au fost devastate și jefuite. Excesele au ținut două zile. Au fost răniți 116 Germani și Austro-Ungari, 489 străini și 90 Ruși, Paguba cauzată se urcă la 38 și jumătate milioane.

La Stockholm au sosit despre turburările din Rusia următoarele amănunte: Turburările și jefuirile au fost continuate în Moscva. Castelul baronului Kuvops, proprietarul celei mai mari fabrici,

clădiri în spitale — ca și la Saint-Germain — și medicamentele sunt din belșug. Medicii ne învață cum trebuie să îngrijim mai întâi pe răniți, cum să le legăm rănilor, și de multeori fără ajutorul nostru mulți s'ar prăpădi.

Pe câmpul de luptă puține dintre noi ajung însă. Numai dacă ceri să te trimeată, și numai dacă nu ți-e frică te lasă. Cele mai multe stau prin spitale, unde e nevoie de noi. Pentru că nu-i de ajuns să ai medic să faci operații și să examineze rănilor, să le desinfecteze, etc., — cu aceasta n'ajunge. Noi suntem cari îngrijim mai mult pe bolnavi și pe răniți, căci odată ce i s'a curățat rana sau i s'a extras glonțul, medicul nu mai are mare rol. Noi schimbăm pansamentele, dăm de mâncare la bolnavi și îi încurajăm.

E așa de emoționant să vezi cum se roagă sârmanii copii să le cetești o carte, să arăți scrisorile de acasă, sau să le scrii cărți postale și scrisori pentru mama, soția sau copiii lor.

Despre luptele cari se dau prea puține lucruri știm. Din când în când ne vine și nouă câte un jurnal. Mai ales nu știu ce-i prin România. Doar scrisorile tale îmi mai aduc o știre două.

Pe aci se aude că o să intrăți în război, nu-i adevărat?

Mai trimite-mi și tu câte o veste din când în când, și iartă-mă că am scris cu tot felul de cerneală, ba albastră, ba neagră, ba cu creionul. N'am timp să scriu o scrisoare întreagă, niciodată, așa că le scriu în bucățele, din când în când câteva rânduri, așa că adeseori scrisul durează câteva zile...

interese ale
din Româ-
nici un scri-
le utilizeze
or.
astfel vrea
prietin in-
il va pă-
fi folosește.
moastră ser-
ascultare
și duce țara
ând apoi se
se vor pu-
i prevăd un
făcut in-
și cu bun

Moscva.

il germane
upra guber-

ția au pus
mperiul ru-
uncat asu-
supra Ger-
ut Mercuri
parcurgând
toate pră-
Germanilor
ooliției sau

ții tot mai
Maiu v.,
din ca toți
și mai pă-
până la 5
in sunt a-
chisoare și

ra, cu pri-
ndiate 60
e au fost
două zile.
ngari, 489
ă la 38 și

rările din
ile și je-
elul baro-
ri fabrici,

ain — și
ii ne in-
i pe ră-
eori fără

oi ajung
și numai
lte stau
ucă nu-i
să exa-
ce i s'a
jim mai
ce i s'a
medicul
samem-
urajăm.

e roagă
și scri-
ștale și
or.

șine lu-
și nouă
in Ro-
o știre

oi, nu-i

ând in
elul de
creio-
creagă,
când
scrisul

a ars de tot. Excedenții au atacat chiar și firmele engleze și franceze. Muncitorii nu mai voiesc să lucre.

Turburările s'au întins peste întreaga gubernia Mosevei și excedenții s'au dus la Paskino unde au incendiat. Poliția încearcă în toate părțile să restabilească ordinea. Regimentele din Moseva au fost înlocuite cu regimente siberiene. Dacă turburările nu vor înceta, va interveni și miliția. In gubernia Doretz au avut loc ciocniri sângeroase între jandarmi și muncitori.

In gara Nicolae din Petrograd autoritățile au sechestrat un transport de muniție, arme și apeluri pentru revoluționari.

Prefectul poliției din Petrograd a anunțat că toate fabricile, a căror proprietari nu sunt ruși, vor fi supravegiate cu cea mai mare rigurositate

In Moscva ziarele nu mai apar din ziua când au izbucnit turburările, cari de când miliția păzește edificiile publice au loc acum mai cu seamă seara. Telegrama particulare nu se mai pot trimite din Moscva.

Gubernorul din Moscva, contele Muraviev, care e totodată și comandant suprem al districtului militar Moscva, a dat o ordinațiune, în care amenință că în caz dacă turburările, a căror focare Moscva și cari s'au întins acum și asupra localităților vecine, nu vor înceta, va ordona miliția pentru înăbușirea lor.

Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și la Lissa.

— Conferență ținută în reuniunile militare științifice la Brașov și Sibiu, în 14 Ianuarie și 4 Februarie 1898, de Fr. Rieger, col. ces. și reg. (Urmare). (14)

Aceste stricăciuni fură în adevăr foarte mari, deoarece toate mijloacele de luptă de cari dispunea apărătorul datau dintr'o perioadă trecută, care nu putea prevedea vasele cuirasate și un material de artilerie, de care se servira Italianii. Cu toate acestea, se lucra fără preget, cu o activitate febrilă, la îndreptarea pagubelor. Parapetele fură îndreptate pe cât se putu. Tunurile demontate, dar încă întrebuintabile, fură puse pe lafete de rezervă și astfel în stare de a mai funcționa, magazinele completate, subsistentele și apa aduși în baterii, cu un cuvânt totul se făcu, ce se putu face, pentru a fi a doua zi iarăș gata de luptă.

Adevărul este, că mai rămaseră multe și simțitoare lacune. Bateria Schmid rămase distrusă, fortul și bateria Georg nu putea intra în acțiune decât numai cu jumătate din tunurile lor. Numărul eroicilor artileriști se redusese mult prin pierderile suferite, și când colonelul br. Urs examină exact toate acestea, își dădu bine seama, că mai mult decât a treia parte din tunuri și servanți este pierdută, că numai din lupta înfocată și lipsa de odihnă din noaptea petrecută intr'o activitate febrilă, a epuizat forța fizică a garnizoanei. Dar totuș mai găsi el consolație în încrederea neștrămutată, în moralul ridicat, în hotărârea fermă și, în fine, în devotamentul general pentru problema onorabilă a ține sus și tare drapelul Austriei. Caracterul decis, resignațiunea și sângele rece al luptătorului dela Medole se arătară din nou și în măsură mai mare în comandantul dela Lissa și se transmiseră, ca prin farmec, asupra ofițerilor și trupeii sale.

Ce se petrecea în acest timp la adversar? Despre aceasta se primise informațiune precisă și încă imediat după terminarea luptelor dela Lissa și dela însuș inamicul. Printre diferitele obiecte, cari pluteau pe mare, urme de-ale măndrei fregate cu pavilionul „Re d'Italia”, care se cufundase în apropiere de coasta insulei Lissa, se găsiră și descripțiunile deputatului Boggio.

Acestea erau redactate în două feluri, una ca scrisoare către ministru de marină Depretis, și alta ca notițe zilnice ale unui ofițer de marină către soția sa, cu destinațiunea probabilă a fi publicate și în vre-un jurnal. Ambele descrieri încep cu apariția lui Persano înaintea Lissei și finesc cu începutul bătăliei.

Evenimentele din 18 Iulie și noaptea următoare le descriu ei cum urmează:

„Mercuri 18, ora 5 dimineața. — Dela 11 până la 4 și jum. am dormit bine. Toboșarul mă deșteaptă. Ce-

rul e senin, marea doarme, lupta va începe între orele 9 și 10.

„Ora 11 a. m. — Eu pornesc la luptă, la ține gândind, Dumnezeu să te proteagă.

„Ora 6 seara. — Lupta dură 7 ore, corabia noastră dădu 1300 focuri Comandantul austriac se apăra cu un curaj admirabil. Mâne va continua lupta. Noi sperăm să învingem chiar astăzi, ceea ce s'ar fi și întâmplat, dacă am fi avut susținere. Atacul avea să se facă în 3 locuri. Flota fu divizată în 3 grupuri sub comanda admiralilor Persano, Vacca și Albini, având fiecare trupe de debarcare. Problema cea mai mare și mai importantă ne căzu nouă. Noi atacarăm portul St. Giorgio, care era apărat de patru forturi. Pe la 3 ore sări în aer o magazie de pulbere și la ora 4 am distrus fortul 3. Noi eram deja siguri de victorie, când auzirăm, că atacul celorlalte două grupuri n'a reușit. Noi continuăm focul până la 6 și jumătate seara, după care furăm schimbați în luptă de alte bastimente, cari continuară lupta până se întunea.

„Coasta insulei stă în flacări. Tufișurile s'au aprins prin proiectilele noastre. Un aspect grandios, înfricoșat! Lupta noastră de astăzi fu de asemenea înfricoșată, măjestoasă. Inii voiu lua timp să fi-o descriu. Mulțumesc lui Dumnezeu, că m'a ferit de rău. Momentan ne ocupăm cu consultul despre ceea ce vom întreprinde mâne. Unii cred deja, că este posibil a învinge Lissa. Majoritatea, și chiar eu, suntem de părerea lui Persano, care a manifestat-o zilele acestea, că tot este cu puțință a înfrânge Lissa. Noi avem informațiuni, că Tegethoff va veni în ajutorul insulei aduse la tăcere. In acest caz debarcarea este de prisos.

„Joi, 19 Iulie, ora 7 a. m. — Atacul reînnoit asupra Lissei va începe către 6 și jumătate. Noi vom lua parte după rugăciune. Aibi curaj și nu uita, că mâne telegraful nostru va anunța victoria. O sărutare ție și mamei!

Al tău

Carlo.

(Va urma).

Răsboiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Budapesta, 21 Iunie. — Se comunică dela cartierul general:

Pe frontul rus: In cursul urmăririi trupele aliate au ajuns la Zolkiew, în apropierea Lembergului și spre sud dela acest oraș până la pârâul Sozeretz. Am atacat pretutindeni pe Ruși, cari se găsesc pe acest front. La Mikolajow și Zydakow inamicul se află dealungul Nistrului. Trupele lui Pflanzler au respins din nou cu foarte grave pierderi pentru inamic violentele atacuri rusești date spre sudvest dela Potokzloty, la Zalescik și la frontiera Basarabiei. De altfel situația la nordost e neschimbată.

Pe frontul italian: In noaptea spre 20 Iunie, bravele noastre trupe au respins două noi atacuri italiene date la Plava. Aci un ofițer italian având un drapel alb și cu un gornist s'au prezentat în fața pozițiilor noastre, cu scopul de a prezinta rugarea unui comandant al unei brigăzi. Deoarece aceste persoane nu au putut să se legitimeze în scris, că sunt parlamentari, i-am capturat, făcându-i prizonieri. Spre nord-vest dela Carna am alungat pe inamic dintr'un defileu; cu acest prilej s'au distins mai ales detașamente ale regimentului de honvezi din Dobritin. Obuzierele noastre au secondat cu eficacitate, înecat la frontiera Carintiei inamicul a dat atacuri infructuoase, ca și până aci, contra pozițiilor noastre spre ost dela Plöcken. Pe teritoriul dela frontiera Tirolului nu se semnaleză nici un eveniment important. Focul obuzierelor italiene nu a rezultat nici un succes asupra forturilor noastre. In 19 Iunie, un torpilor austro-ungar a bombardat cu eficacitate rezervoriile și stabilimentele portului Monapoli, iar avioanele marinei noastre au pricinuit pagube în gările dela Bari și Brindisi.

Pe frontul sudoccidental: In timpul din urmă pe acest front nu se semnaleză nici un eveniment.

Berlin, 21 Iunie. — Se comunică dela marele cartier general:

Pe frontul occidental: In dreptul frontului spre nord dela Arras inamicul și-a redus activitatea numai la bombardări de artilerie; numai chiar spre nord dela

Souchez s'au dat atacuri de infanterie pe cari însă le-am respins. Spre vest dela Soisson a eșuat un izolat atac nocturn al Francezilor, pe care îl dăduseră în contra pozițiilor noastre situate spre vest dela Moulin Sous Touver. Am luat ofensivă la marginea vestică a Argonelor. Trupe de landwehr de Würtemberg și din nordul Germaniei au luat cu asalt mai multe linii consecutive de apărare pe un front de 2 klm. și cu prilejul infructuoaselor contra-atacuri franceze au pricinuit inamicului pierderi foarte grawe. In aceste lupte am capturat 6 ofițeri și 623 soldați de rând, 3 mitraliere și 3 aruncătoare de bombe. Pe înălțimile de Mosella, Francezii au dat mai multe atacuri nocturne în contra pozițiilor noastre dela Grande Franchien (spre vest dela Les E-parges), cari atacuri, însă, s'au prăbușit în focul nostru spre vest dela drumul de țară. Spre ost dela drumul de țară inamicul a străbătut într'o parte din tranșeele noastre, dar în parte l'am alungat. Am capturat 70 prizonieri. Spre ost dela Lüneville, avansposturile noastre avansate peste Androzan din cauza fortelor inamice preponderente le-am retras în pozițiunile noastre principale situate spre nordost dela Androzan. In Vosgi, am respins în mod sângeros atacurile inamice date în sesul Fechtei și spre sud de aci. Noaptea, pentru a evita pierderi de prisos am evacuat localitatea Metzeral, pe care artileria franceză o distruze.

Pe frontul oriental: Numeroase atacuri rusești, în parte considerabile, date în regiunile situate spre nord-vest dela Sawle și spre ost dela cursul superior al râului Dubissa, au eșuat.

Pe frontul sudoriental: Trupele armatei locot-generalului Mackensen luptă pentru posesiunea Lembergului și a Zolkiewului. Ravaruska se află în mâinile noastre. Spre ost dela Rawaruska, trupele germane au atacat ieri pe inamic și l'au respins. Pe câmpul de luptă între regiunea situată spre nord dela Ianow și Magierow în zilele de 19 și 20 Iunie au capturat 9500 Ruși, 8 tunuri și 26 mitraliere.

Berlin, 21 Iunie. — Ag. Wolff anunță: In 20 Iunie, un submarin al nostru a atacat un cuirasat englez tip Minotaur la vre-o 100 mile spre ost dela Firth of Forth. Torpila a nimerit, dar torpilorul nu a putut să observe efectul ei.

Constantinopol, 21 Iunie. — Se comunică dela cartierul general: Pe frontul Dardanelelor, la Ari Burnu, în zilele de 18 și 19 Iunie nu se semnaleză nici un eveniment important. Un cuirasat inamic care s'a ivit la Sed-il-Bahr, și care era însoțit de 9 torpiloare cuirasate și 7 pescuitoare de mine, a bombardat fără eficacitate bateriile noastre anatoliene, apoi cu aceeaș escortă s'a retras spre Lemnos. In ziua de 19 Iunie, slabul atac dat în contra centrului fortelor noastre spre sud dela Sed-il-Bahr, l-am respins cu pierderi pentru inamic. Bateriile noastre litorale au bombardat cu eficacitate bateriile inamicului, precum și coloanele lui de transport, apoi și infanteria lui care s'a retras sub presiunea focului bateriilor noastre. Și bateriile noastre anatoliene au bombardat cu multă eficacitate coloanele inamice, în vreme ce acestea înaintau spre noul lagăr al inamicului, precum și hangarele, unde am provocat incendiu care a nimicit numeroase avioane. Focul nostru a pricinuit panică între trupele și în animalele inamicului. Aviatori inamici au sburat peste bateriile noastre; ei au aruncat aci opt bombe, dar fără să pricinuiască pagube. Pe celelalte fronturi nu se semnaleză nici un eveniment.

Comunicat Italian despre luptele pe Isonzo și Carnia.

Roma. — Statul major italian comunică cu datul de 12 Iunie n. următoarele:

„Pe granița Tirolului și Trentinului au continuat mici ciocniri între trupele noastre de avangardă și dusmanul care se retrage treptat. Artileria noastră continuă să dărâme pozițiile întărite ale inamicului.

In Cadoro nimic important de semnalat. In Carnia, alpinii au cucerit defileul Volais făcând 25 prizonieri.

Pe Isonzo mijlociu un detașament din trupele noastre a isbutit în noaptea de 9 spre 10 să năvălească cu forța pe malul stâng, cu toată opunerea adversarului care a trebuit să se retragă în fața atacurilor noastre repetate, părăsind numeroși morți. Am făcut 200 prizonieri.

Contraatacurile succesive ale adversarului tinzând să gonească trupele noastre din pozițiile cucerite pe malul drept al fluviului au fost mereu respinse.

Pe Isonzo inferior bateria noastră grea dusă cu îndrăzneală înainte până aproape de centrul liniei infanteriei, a putut printr'un tir bine ajustat a distruge lângă Sagrado un dig de pe canalul Monfalicu cu care inamicul isbutise să provoace inundarea unei largi zone

de tren la poalele înălțimei Roncei impledecând mersul nostru înainte.

Pe sectorul dela Tumino până la Mare excelenții noștri aviatori continuă cu îndrăzneală opera lor de explorare ofensivă. (Ștefani).

Lupte decisive pe înălțimea Loretto.

Copenhaga. — După știrile sosite din Paris luptele ce se dau pe înălțimea Loretto iau caracterul unei mari bătălii, la care iau parte toate armele. Francezii fac eforturile cele mai mari pentru ca să cucerească Neuville. Soldații se luptă cu furie, sfidând moartea. Numărul trupelor franceze nu se cunoaște, dar în tot cazul e foarte considerabil. Și Germanii primesc mereu întăriri.

Cercurile militare franceze sunt de părere că luptele ce se dau pe Loretto vor decide soarta Franței de nord. Luptele continuă fără încetare; perderile de ambele părți sunt foarte mari.

Italia și Turcia.

Paris. — Lui „Temps” i se scrie din Dedeagaci: Turcia încearcă toate posibilitățile pentru ca să întârzie declararea războiului din partea Italiei. Pressa turcească publică fără nici un comentariu știrile ce sosesc de pe câmpul de războiu italian și nu face nici o critică la adresa Italiei. Ziarul italian din Constantinopol continuă să apară.

Paris. — „Temps” anunță că ministrul de interne al Turciei, Talaat Bey a făcut în fața ziaristilor următoarea declarație: Navem motiv, pentru care să-i declarăm războiu Italiei. Ne doare de altcui că vedem pe Italia luptând împotriva aliatului nostru credincios, care i-a fost și ei aliat. *Dorința noastră e: să continuăm și să menținem dacă se poate — raporturi bune cu Italia*, câtă vreme ea nu va sprijini pe dușmanii noștri. În acest războiu nedrept, pe care îl poartă față de Turcia.

Africa de sud trimite trupe Angliei.

Johannisburg. — (Agenția Reuter.) — Șeful opoziționiștilor, Sir Thomas Smartt, a declarat într-un discurs al său, că *tinerimea Africii de sud va avea în curând prilejul să lupte pe câmpul de războiu din Europa*. El și-a exprimat totodată speranța că *acestui apel vor da ascultare nu numai bărbății tineri, ci și ofițerii cu experiență*.

Ingfozitoarea luptă dela Plava.

Lugano. — Despre luptele date pentru forțarea trecerii la Plava se mai anunță următoarele amănunte: Italienii au împușcat cu peste 100 tunuri mai multe zile neîncetat pozițiunile noastre. Când au crezut că canonada ne-a slăbit pozițiunile, a treia divizie italiană ne-a atacat. Infanteria noastră a lăsat mai întâi cu o liniște neclintită să se apropie coloana de atac italiană și numai atunci a deschis focul ucigaș asupra ei. Dar Italienii, în a căror rânduri se găseau foarte mulți soldați trecuți prin foc în Tripolitania, adevărat erau trupe probate, nedând nici o atențiune perderilor, mai cu seamă că în fața pozițiunilor noastre n'au văzut piedeci de sârmă, au năvălit înainte ca perduți de minți. *S'a desfășurat o luptă înfiorătoare piept la piept, luptând om contra om cu patul puștii, cu cuțite, mușcându-se cu dinții*. Atacul n'a reușit. Italienii au mai dat asalt încă de două ori dar fără nici un rezultat. Când în sfârșit li s'a frânt puterea de rezistență, Italienii s'au retras, lăsând mulți morți și răniți pe câmpul de luptă.

Ce speranțe leagă antanta de Italia?

Viena. — Sonn und Montagzeitung scrie: Ziarul parisiian „La Patrie” pentru ca să liniștească opinia publică franceză îngrijorată din cauza nesucceselor armatei și flotei italiene scrie la poșta redacției sub titlul „Răspuns celor îngrijorați”:

Lucrurile se vor îndrepta spre bine îndată ce Italienii vor da un atac general împotriva frontului dela Isonzo și-l vor înfrânge, căci în acest caz Germania va fi nevoită să declare războiu Italiei. Trebuie să avem în vedere că scopul principal al intervenției italiene nu e în-

frângerea și împărțirea Austriei, ci zdrobirea imperiului german. Dacă armata italiană ar avea numai un rol secundar în acest războiu, aceasta nu numai că ar fi fără scop, ci ar fi chiar în paguba intereselor quadruplei antante. Problema cea mai principală a armatei italiene e ca ocupând Trentinul, să amenințe trecând prin Innsbruck, Bavaria. În acest caz va urma neapărat declararea războiului din partea Germaniei.

Tentative de atac contra Triestului.

Budapesta. — Se comunică dela cartierul presei: Un avion al marinei italiene a aruncat bombe asupra conductului de apă dela Triest, dar fără efect, fără a pricinui pagube. În 4 a l. c., 3 torpiloare cuirasate italiene însoțite de remorchere și-au făcut apariția în golful dela Panzano, dar după ce le-am trimis trei focuri, s'au retras.

Declarațiile ministrului grec dela Roma.

Chiasso. — În Nr.-ul de azi „Agenzia Nazionale” publică o convorbire avută cu d. Coromilas, ministrul Greciei la Roma. În primul rând ministrul grec desminte în modul cel mai categoric svonorurile relativ la un pretins atentat împotriva regelui grec, apoi spune următoarele:

— Până la o restabilire a stării regelui, nu poate fi vorba nici despre demisiunea guvernului, nici despre rezolvirea altor chestii pendente.

Până atunci este absolut exclusă o criză de guvern, iar d. Venizelos nu va putea veni în fruntea guvernului înainte de întrunirea camerei. Până atunci mai sunt încă două săptămâni și avem speranța însănătoșirii regelui în acest răstimp; după aceasta se vor lua decizii importante. Este imposibil, că regele să numească un regent pentru durata boalei sale.

Ce privește atitudinea Greciei, vă declar că noi nu avem proiecte imperialistice. *Grecia ar trebui să se înțeleagă cu Italia, pentru ca ambele state să lupte numai pentru eliberarea de sub jug a fraților lor*.

Ce s'a întâmplat în Triest.

Triest. — Străzile orașului s'au despopulat în zilele din urmă, dar locuitorii sunt liniștiți. Cele mai multe prăvălii sunt închise, ospătăriile și catedralele italiene au fost devastate de elementele revoltate încă în primul avânt al războiului. Din cei 240 mii locuitori câți a avut Triestul foarte mulți au părăsit orașul, dar nu e adevărat că Triestul ar fi fost evacuat. Palatul ziarului iredentist „Piccolo” e o ruină, fiind incendiat și devastat acest palat cu 3 caturi de Italienii triestini exasperați. Guvernorul baronul Fries a declarat unui colaborator dela un ziar din Budapesta:

— Sunt deplin mulțumit cu situația. Toți rămân la locul lor. Pressa antantei a scris minciuni: despre revoluție în Triest, despre spânzurarea iredentistilor, despre refugiați în masse. Din toate aceste nimic nu e adevărat, în Triest nu e revoluție și nu se spânzură iredentisti.

În oraș de altcui nu se găsește miliție și ordinea o menține prefectul de poliție Marcussi cu 500 de polițiști. Garnizoana orașului, regimentul de casă a Triestului a plecat în ziua declarării războiului, căci comandamentul militar și prin aceasta a voit să dovedească că Triestul e oraș desclis.

Declarațiile dlui Venizelos despre alegerile din Grecia.

Geneva. — Corespondentul din Atena al ziarului parisiian „Le Temps” a avut o convorbire cu d. Venizelos care i-a făcut următoarele declarațiuni:

— După rezultatul alegerilor ce s'au terminat în tot cazul pot să fac constatarea, că *poporul e pe lângă mine și pentru cauza pe care o reprezint. În aceste alegeri eu văd căderea dlui Gunaris*, deoarece, după cum se știe, el nu a putut să obțină majoritatea. Eu sunt un bun patriot grec. *Dacă oricând s'ar simți lipsa mea și aș fi chemat, eu n'aș întârzi un moment*, deoarece știu că e vorba despre patria mea pentru care voi să aduc orice jertfă. *Sunt convins, că voi ajunge ca și Cincinnatus, care a fost chemat dela coarnele plugului*.

INFORMAȚIUNI

Arad, 22 Iunie 1915.

Impăratul Wilhelm la lupta dela Grodek. Agenția telegrafică ungară anunță din Berlin: „Wolf Bureau” anunță: Impăratul Wilhelm a fost prezent la lupta ce a dat-o corpul din Beschizi, spre vest dela Lemberg pentru linia Grodek.

Abuzuri la asentările din Vârșet. În zilele trecute s'a anunțat că medicul din Vârșet Dr. Emil Kohn s'a împușcat la locuința sa, lăsând pe masă două bilete, dintre cari pe unul scriese că l'au mănânat la moarte, iar pe al doilea a cerut să fie reprimat în comunitatea izrailită, după a cărei rit dorește să fie înmormântat.

După cum scrie „Temesvári Hirlap” s'a descoperit că la asentările din Vârșet s'au făcut abuzuri. Dr. Kohn ademenit de câștigul ce i s'a imbiat s'a făcut și el părtaș la aceste abuzuri. Sosind Vineri la Vârșet comisia militară din Timișoara care anchetează în cauză, Dr. Kohn la sosirea acestei comisii în spital, s'a strecurat pe o ușă lateralnică și ducându-se la locuința lui s'a împușcat.

Un milion și jumătate pisionieri de războiu. „Bayerische Staatszeitung” a calculat că până în 14 Iunie în Austro-Ungaria și Germania s'au găsit 1,610,000 pisionieri de războiu, dintre cari 1,246,000 Ruși, 255,000 Francezi, 24,000 Englezi, 41,000 Belgieni și 50,000 Sârbi.

Moartea aviatorului englez Marneford. Acum câteva zile a sosit știrea că aviatorului englez Marneford i-a reușit să incendieze un Zeppelin, care s'a ivit în Anglia, aruncând bombe asupra lui, și pentru aceasta faptă regele englez l'a decorat cu ordinul de onoare al ordului Sîtului Gheorghe. După cum se telegrafiază aviatorul Marneford făcând Duminecă un sbor îndrăzneț s'a prăbușit cu aparatul său, găsindu-și moartea împreună cu însoțitorul său, scriitorul american Blackneedham.

Mii de morți pe înălțimile Loretto. „Temps” scrie, că dacă Francezilor și le va reuși să cucerească înălțimea Loretto, o vor putea apăra numai cu puțini soldați, căci mii de morți ce se găseac neîngropați pe această înălțime fac atât de insuportabil aerul, încât trupe mai mari nu ar putea sta acolo.

Ziarist de 70 ani ca voluntar. Din Milano se telegrafiază: După cum anunță ziarul „Secolo”, prim-redactorul ziarului „Gazzetta” din Padua, Gianpietro Talamini, care a împlinit 70 ani de etate s'a înrolat în armata italiană ca voluntar și a plecat pe câmpul de războiu. El a făcut în ziarul său cea mai violentă propagandă pentru intrarea Italiei în acțiune. Un fiu al său e sublocotenent la vânători, iar alți doi fii ai săi l'au însoțit tot ca voluntari pe câmpul de războiu.

A 20-a declarație de războiu. „Münchener Nachrichten” constată că până acum s'au făcut în actualul războiu 20 declarații de războiu. Declarațiile aceste s'au făcut în următorul șir cronologic:

În 28 Iulie Austro-Ungaria a declarat războiu Serbiei; în 1 August Germania Rusiei; în 3 August Germania Franței și Belgiei; în 4 August Anglia Germaniei; în 5 August Austro-Ungaria Rusiei; în 6 August Muntengru Austro-Ungariei; în 11 August Muntengru Germaniei; tot în 11 August Franța Austro-Ungariei; în 23 August Japonia Germaniei; în 25 August Austro-Ungaria Japoniei; în 28 August Austro-Ungaria Belgiei; în 2 Noemvrie Rusia Turciei; în 5 Noemvrie Franța și Anglia Turciei; în 7 Noemvrie Belgia și Serbia Turciei; în 24 Maiu Italia Austro-Ungariei.

Comercianții din Timișoara deținuți. „Temesvári Hirlap” publică următorul comunicat al comisiei exmise de poliția de stat din Budapesta:

În cursul anchetei mele ținute până acum în Timișoara în chestia crimelor ivite la liferările pentru armată am pus în arest preventiv pentru conrupere și i-am predat procurorului regesc

IUNI

22 Iunie 1915.

dela Grodek, înainta din Berlin; războiul Wilhelm a III-lea, corpul din Besenrode pentru linia Gro-

arșet. În zilele de război din Vârșet Dr. Kohn a lăsat în urmă pe unul scriitor pe al doilea război, înainta din Berlin; războiul Wilhelm a III-lea, corpul din Besenrode pentru linia Gro-

arșet. În zilele de război din Vârșet Dr. Kohn a lăsat în urmă pe unul scriitor pe al doilea război, înainta din Berlin; războiul Wilhelm a III-lea, corpul din Besenrode pentru linia Gro-

ri de război. Înainta din Berlin; războiul Wilhelm a III-lea, corpul din Besenrode pentru linia Gro-

Marneford. Aviația aviatorului incendieze un război, înainta din Berlin; războiul Wilhelm a III-lea, corpul din Besenrode pentru linia Gro-

to. „Tempt” reuși să cuprindă apărarea de morți ce înălțime face pe mai mari

in Milano se „Secolo”, din Padua, în 70 ani de război, înainta din Berlin; războiul Wilhelm a III-lea, corpul din Besenrode pentru linia Gro-

Münchenen s-au făcut război. De-

declarat război; în 4 August Austro-ungaru Gerstro-Ungaru; în 25 August 28 August vrie Rusia înghia Turcia Turciei;

muți. „Te-

acum în a liberările tiv pentru lui regese

din Timișoara pe următorii: agentul de bancă Ludovic *Steinfeld* de 50 ani și născut Bichis-Giula; David *Klein* de 50 ani și născut în Lugoj, de confesiune izraelită, căsătorit, mare neguțător; pe Eugen *Dornhelm*, neguțător; Gustav *Wieder* comerciant; toți locuitori în Timișoara. Ancheta o continuu în urma însărcinării primite dela procurorul regesc din Timișoara în baza procedurii accelerate. Timișoara 21 Iunie 1915. Dr. Alexandru *Czövek*, șeful comisiei.

Al doilea fiu al lui Asquith rănit. După o telegramă din Bern și al doilea fiu al primului ministru englez, Asquith, a fost rănit pe câmpul de război. Cel dintâi fiu al lui Asquith s'a însăntoșat.

Anglia dă cărbuni Danemarcei. Consilierul danez, Glückstadt, care umblase în Anglia, ca să facă comande pentru cărbuni, s'a întors în Danemarca cu rezultat favorabil.

Comande rusești în America. Lui „Frankfurter Zeitung” i se anunță din Christiana: Rusia a comandat în Londra și în Statele-Unite 6 milioane cisme militare, iar în Canada 22 mii vagoane pentru căile ferate rusești.

Noul guvern portughez. Noul ministru portughez s'a format în modul următor: Președinte, ministru de război și marină: *José Castro*, ministru de interne: *Fernandez Silva*, ministru de justiție: *Cathano Menezes*, ministru de externe: *Augusto Sparea*, ministru de finanțe și colonii: *Norton Mattos*, ministru lucrărilor publice: *Manuel Monteiro*, ministru de instrucție: *Lopez Martino*.

Solidaritatea partidelor politice italiene. Se anunță din Roma: Pentru a da o nouă probă de entuziasm, cu care toate partidele politice italiene au primit războiul, ziarele scot în evidență faptul că arhiepiscopul din Genua, Mons. Gayotti, prieten și înrudit cu Papa, Benedetto XV, a celebrat un serviciu divin solemn în catedrala din Genua implorând ajutorul cereșc, pentru victoria armatelor italiene. Numeroase comune din toate provinciile Italiei au votat ordine de zi, aclamând războiul și au aprobat destinarea unor fonduri speciale, pentru a susține familiile luptătorilor. Consiliul comunal socialist din Reggio Emilia, a votat suma de 300,000 lire it. în favoarea celor chemați sub arme.

100 uzine fabrică muniție în Londra. După cum se anunță din Londra cam la o sută uzine fabrică muniție în capitala Angliei, transformate din fabricile de fier și lucrând fiecare sub supaveghierea militară conform planurilor elaborate de autorități.

Asasinul lui Jaurés a fost declarat nebun. „Luxemburger Zeitung” publică o telegramă din Paris, care spune că medicii delegați din partea tribunalului l'au declarat pe Raoul Villain asasinul lui Jaurés, de nebun. Tribunalul a sistat procedura în baza acestei expertize, iar Villain a fost internat într-o casă de nebuni.

Deputat belgian condamnat la muncă silnică. Se anunță din Belgia, că deputatul belgian *Van Devenne* a fost condamnat de tribunalul german la 12 ani muncă silnică pentru că a refuzat, să spună că pe ce cale a câștigat un număr din ziarul „Daily Telegraph”.

Asasinarea comandantului flotei rusești din Marea Baltică. Ziarul „Dreptatea” din București publică în numărul său din 18 Iunie o telegramă din Ungheni cu datul de 17 Iunie în care se spune, că autoritățile rusești din Ungheni au primit în 16 Iunie seara știrea, că *amiralul-comandant al flotei rusești din Marea Baltică a fost asasinat împreună cu întreg statul său major*. *Asasinarea a avut loc între împrejurări foarte misterioase. Se pare că e vorba de o conjurație în care ar fi fost amestecați mai mulți ofițeri înalți.* Știrea a produs o adâncă emoție în întreaga Rusia.

Mafea nenorocire din județul Mehedinți (România). Prefectura județului Mehedinți raportează ministerului de interne al României următoarele:

În ziua de 19 Maiu v. a. c. la orele 8 seara, o ploaie torențială însoțită de grindină și furtună s'a abătut pe o parte a teritorului Isvorul Frumos, pendinte de comuna Burila Mare, din acest județ, distrugând cu desăvârșire recolta de secară pe o întindere aproximativ 40 hectare, 8 hectare vie, 20 hectare porumb, precum și pomii roditori. Deasemenea ploaia căzută a inundat toate locurile șese de pe teritorul comunei Iablonița, înfundând canalurile lucrate, șanțurile caselor locuitorilor D. Ștefan Blujdea și C. Șt. Blujdea. Din cauza pământului care se surpă mereu, locuitorii de mai sus sunt amenințați a-și părăsi averile.

Apele Bistriței și Ergheviței pe teritorul comunei Bistrița, ieșind din marea lor, au făcut stricăciuni, rupând iazurile morilor ce sunt așezate pe matcă, pe apa Bistrița ce trece în apropiere de fabrica de făină a moștenitorilor I. Grof. Apa a mai luat o casă în care nu locuia nimeni.

Apa venită de pe dealuri s'a revărsat în luncă făcând inundații la grâu, porumb, bostane și grădinării, cari aproximativ ar fi: 10 hect. grâu, 10 hect. porumb și 5 hect. bostană și grădinărie.

Comunicația pe drumuri nu a fost întreruptă, dealul din partea dreaptă a satului Bistrița, din cauza ploilor s'a surpat, amenințând trei case ale locuitorilor Dumitru Moraru, Gh. Moraru și Gh. Mucea.

În comuna Scăpău, ploile căzute au inundat 100 hectare grâu, 50 hectare porumb și 150 hectare fâneță naturală ale obștenilor de pe proprietatea Casei Rurale, pe care obștea Scăpău o are în arendă; — s'a mai inundat islazul comunal ca 100 hectare și rupt podul și tuburile de beton de pe șoseaua Stărmîna-Gruja și în comuna Burila Mică s'a inundat cu desăvârșire peste 150 hectare semănături ca porumb, grâu, secară și fânețe.

Bălțile ce incojoară satele ce compun această comună, din cauza umflărilor lor în satul Milenciu apa a pătruns în 2 case, iar în Burila Mică în patru case.

Ministrul de interne rusec și-a dat dimisia. După cum se anunță din Petrograd ministrul de interne al Rusiei, Maklakov și-a dat dimisia. Maklakov rămâne însă mai departe membru al Dumei și în calitate de ministru la curtea imperială. În locul lui a fost însărcinat cu conducerea ministerului de interne Scerbatov, președintele direcțiunii imperiale de jutorare.

Mare incendiu în Constantinopol. Din Constantinopol se anunță că în cartierul turcesc a izbucnit un incendiu, care, fiind un vânt puternic, a luat o întindere mare. În câteva ore mai multe străzi erau în flăcări. Deabia noaptea a reușit să fie îmădușit incendiul, care a mistuit 500 de edificii.

Posta americană sosește prin Danemarca. Din Frederikshaven se anunță că vaporul „Haarald Haarijager” a sosit acolo din Kristiansand cu 700 saci cu scrisori din America. Scrisorile au fost trimise din America în Germania și Austro-Ungaria.

Un nou tip de vase engleze. Căpitanul vaporului norvegian Sancta Cruz, care a sosit alaltăieri la Stavanger a declarat că s'a întâlnit în Marea nordică cu o escadră engleză compusă din 40 vase de război, între cari a descoperit un nou tip de vase de război, necunoscut încă până acum, și cari vase, Englezii probabil le-a construit în cursul războiului actual.

Ultima oră.

AMĂNUNTELE LUPTEI DELA LEMBERG.

Budapesta. — Se comunică dela cartierul pressei: La început Rușii opuseră la Grodek o rezistență foarte tenace. Cu prilejul eseurilor suferite dealungul Sănuțului, Rușii și-au învins pozițiile excelent construite cu trupe retrase din Polonia rusească. În perioada Maiu-Iunie armatele III și VIII au suferit pierderi de neînchipuit. Diviziile lor se redusese la câte 5000 oameni. Rușii

fortificaseră cu artilerie numeroasă înălțimile dela Iannov, dar în curând artileria noastră a redus la tăcere pe inamic. Apoi artileria noastră eliberată a început să nimicească infanteria rusă. Trecerea peste râul Weresyța ne-a costat relativ puține жертe. Trupele noastre încontinuu se apropie de Lemberg.

RUSIA FACE PREGĂTIRI PENTRU O A DOUA CAMPANIE DE IARNĂ.

București. — Corespondentul din Petrograd al ziarului italian „Secolo” telegrafiază ziarului său, că Rușii vor fi siliți să cedeze Lembergul, și că deocamdată ei nici în Polonia-rusească nu sunt capabili de a lua ofensiva, dar într-o a doua campanie de iarnă ei vor corege totul. D. Sassanow a declarat, că Rusia face mari pregătiri pentru campania de iarnă.

CUM AU CUCERIT ITALIENII GRADO?

Budapesta. — Se comunică dela cartierul general: Grado, este situat în fața Triestului, în șesul Isonzului. Din punct de vedere militar Grado este punctul cel mai lipsit de importanță. Totul e o lagună, are 1—2 hoteluri, barace pentru luntri, cabine. Atâta e totul. Noi nici nu avem trupe la Grado. Această localitate nici n'a adăpostit vre-odată soldați austro-ungari, decât doară în timp de pace. După ce Italianii au allat destul de târziu despre acest fapt, o secție de elcerori cicliști italieni, 140 oameni, în ziua de 9 Iunie au intrat cu cicletele în Grado; dela această dată ei se găsesc aci. Italianii vreau să prezinte acest fapt de o mare victorie. Ei spun, că au reușit să ocupe în fața Triestului cel mai important punct al Adriaticei.

Concurs.

Inscrierile la sf. teologie, la seminarul domestic gr-cat. din Oradea-mare și la internatul de băieți și de fete din Beiuș.

Consistorul român gr-cat. de Oradea-mare publică următorul concurs general: Concursul de vară pentru primiriile la sf. teologie, la seminarul domestic din Oradea-mare și la internatul de băieți din Beiuș se va ține în acest an în 8 Iulie la reședința Noastră din Oradea-mare.

I. La sf. teologie din cauza abundenței de proști ăstimp, se vor primi tineri în număr foarte redus. Recurenții au să-și prezenteze cererea provăzută cu testimoniul de maturitate și atestat de paupertate cel mult până în 7 Iulie a. c., iar în 8 Iulie dimineața la 7 ore au să se supună vizitării medicale în seminarul domestic. Cei primiți deja, precum și cei ce vor fi primiți la Oradea-mare, didactul de 25 cor. pretins de facultatea teologică de rit latin din loc au să-l plătească din propriile mijloace; tot asemenea vor cumpăra din al lor și manualele școlare, cari apoi vor forma proprietatea lor.

II. La seminarul domestic taxa întreagă de întreținere a elevilor va fi și ăstimp 450 cor., dar având în vedere greutatea vremurilor prezente și scumpetea generală afară de taxa fundamentală întreagă sau redusă fiecare elev până ce ține acea scumpete va avea să plătească încă un adaus de câte 10 cor. de fiecare lună, care o va petrece în seminar. Adausul de scumpete este obligator pentru toți fără excepțiune, deci și pentru cei primiți gratis. Dela această sarcină la părerea rectoratului vor putea fi scutiți numai acei funcționariști întregi, a căror familie este lipsită de toate mijloacele. Taxa de întreținere, precum și adausul de scumpete are să se plătească în două, ori în cazul cel mai indulgent în patru rate anticipative. Acel elev, pentru care îndată la intrare nu se va achita cel puțin rata primă, va fi oprit dela intrarea în seminar.

Accentuăm din nou, că beneficiile și favorurile de orice fel conferindu-se numai pe un an, toți elevii, în consecință și aceia, cari în anul expirat au avut ceva favor, vor avea să-și reînnoiască recursul, pentru că acei foști elevi, cari până în 7 Iulie a. c. nu-și vor înainta cererea, vor fi considerați de ieșiți din legăturile seminarului domestic și stersți din evidență, iar beneficiile, de cari s'au bucurat, vor fi conferite altora.

Recursurile sunt a se prevedea cu atestatul clasei premergătoare, certificat medical, certificat de revaccinare și atostat de paupertate. Primirea elevilor

va fi condiționată și dela aceea, că la intrare în seminar supunându-se cu toții vizitării medicului seminarial, se vor afla sănătoși.

Având în vedere afluența mare de elevi pe cl. I și a V-a gimnazială, recurenții pe aceste clase, spre a putea fi de cu timp prenotați la gimnaziu vor trimite recursurile lor provăzute cu toate documentele aci mai sus înșirate cel mult până în **24 Iunie a. c.** deadreptul la „Rectoratul seminarului de Oradea-mare” (Tisza Kálmán-tér), dimpreună cu taxa de prenotare de 12 cor. Elevii de cl. IV-a gimnazială, cari din alte locuri recurg pe cl. V, testimoniul și-l vor putea trimite până în **30 Iunie a. c. dimineața.**

Cei primiți în fundatie și favoruri, precum și cei ce doresc a intra ca plătitori, întru orientarea rectoratului seminarial vor avea să trimită la adresa aceluiași până în **20 August** anticipația de cel puțin 10 cor. spre acoperirea cheltuielilor primelor investiții. Această sumă se va socoti în taxa de întreținere, dar la caz de nereprezentarea respectivului nu se va restitu.

Elevii gr-cat. în școlile reale și comerciale din loc pe lângă aceeași taxă anuală de 450 cor. și adaus de scumpete de câte 10 cor. la lună se vor putea adăposti în seminar și vor sta sub aceeași grijă și disciplină, dar instrucție separată nu li se poate garanta.

Atari elevi pe lângă trimiterea taxei de prezentare cel puțin de 10 cor. se pot anunța la rectoratul seminarial până în **20 August a. c.**, iar la intrare își vor prezenta actele și se vor supune vizitării medicului seminarial.

III. La **Internatul Pavelian de băieți din Beiuș** taxa întreagă pentru întreținere va fi 400 cor., dar afară de această taxă fiecare elev va avea să plătească un adaus de scumpete de 10 cor. de fiecare lună, pe care va petrece-o în internat. Celelalte ca și sub II afară de alineatul 4 cu acea observare, că taxa de prezentare de 10 cor. va fi a se trimite „Rectoratului internatului Pavelian de băieți” la Beiuș.

Ținem a accentua, că și elevii, cari în anul precedent au fost elevi ai internatului încă au să-și reînnoiască recursurile în fiecare an.

IV. **Terminalul pentru primirea elevilor în internatul Pavelian de fetițe din Beiuș** îl fixăm pe 1 August a. c. Elevele, cari doresc să fie primite în acel internat, vor avea să susțină încoace până la terminalul de mai sus suplicile lor adresate către acest Ordinariat episcopesc împreună cu următoarele documente:

- testimoniu școlastic de pe clasa premergătoare;
- cartea de botez;
- certificat medical despre starea sănătății și certificat de revaccinare;
- atestat de paupertate.

Taxa de întreținere va fi și în anul școlar viitor 300 cor. pentru proviziune și 70 cor. pentru uniformă, dar afară de aceasta fiecare elevă va avea să plătească în acest an și un adaus de scumpete de câte 10 cor. de fiecare lună, care o va petrece în internat.

V. La **internatul preparandial** taxa întreagă anuală se statorosește în 360 cor., dar elevii și aci vor avea să plătească în anul acesta adausul de scumpete de câte 10 cor. de fiecare lună petrecută în internat. În schimbul unor servicii de caritate vor fi provăzuți gratuit cam 10—12 elevi; iar alții vor fi împărțiți de beneficiile mensei ce poartă numele Nostru, având a întregi din al lor restul până la suma anuală de 360 cor. și a plăti adausul de scumpete; afară de aceasta se pun în prevedere și reduceri moderate de taxă după împrejurări. Recursurile pentru obținerea beneficiilor și favorurilor înșirate sunt a se susține cel mult până în **31 Iulie a. c.** la acest Ordinariat împreună cu următoarele documente:

- ultimul testimoniu școlastic;
- certificat medical;
- atestat de paupertate.

Totodată aducem la cunoștința celor interesați, că în anul școlar viitor fiecare elev preparandial va avea să plătească la direcțiunea preparandială cu ocaziunea înscrierii câte 22 cor. ca taxă de înscriere și taxă la fondul de pensină a profesorilor. Tot atunci se vor plăti pentru cărți și recvisite:

- In cursul I 40 cor.
- In cursul II 25 cor.
- In cursul III 35 cor.
- In cursul IV 30 cor.

Pătruși de importanța instrucțiunii primare condusă în spirit religios-moral și animați de dorința de a depune această instrucțiune în mâni cât mai abile, îndemnăm pe tinerii noștri, ca având în vedere rentabilitatea carierei învățătoresci creată prin art. de lege XVI—1913, să îmbrățișeze cât mai numeroși cariera aceasta.

Oradea-mare, șed. cons. din Iunie 1915.

Kenjiro Tokutomi.

Până la moarte...

Roman japonez.

Tradus în românește de: P. Robescu.

(Urmare) (28)

Tăcură; sgomotul furtunii și al valurilor era așa de mare, că lor li se părea că sunt într-o barcă, în mijlocul mării. Iku ieși, iar Nami scoase termometrul dela subțioară și-l arătă lui Takeo. Febra scădea mereu. Pe urmă se uită lung la florile după masă și zise binișor:

— Azi este un an... îmi aduc aminte... eu plecam în trăsura... ai mei mă salutau din ușe... și nu găseam nici o vorbă, ca să le zic... îmi aduc aminte... pe podul Tameike, ne-a apucat noaptea... și luna plină se ridica în fața noastră... Și atunci, cireșii erau în floare... și pe când trăsura urca la pas dealul, florile plouau încet peste noi... Tu-ți aduci aminte? O floare îmi căzuse în păr și eu nu băgasem de seamă... am găsit-o acasă...

Takeo își plecă capul pe palmă, și zise:
— Ce repede trec anii... În curând, vom face nunta de argint... îmi aduc aminte, cât erai de sfioasă în ziua nunței... și mi se părea curios, că erai așa de liniștită.

— Azi o să-ți pară și mai curios, spunându-ți că în ziua aceea eram așa de turburată, că cu greu puteam să țin în mână cupa ceremonialului.

Iku se întoarse, și zimbînd, zise:
— Sunteți fericiți și cât sunt de mulțumită văzându-vă astfel. Parcă ați fi la Ikaō.

— Ikaō! Ah, ce fericiți am fost acolo!
— Dar la culesul ferigelor! îmi aduc aminte, că tu nu te-ai odihnit de fel, Nami.

Cu toate că noaptea fusese așa de furtunoasă ziua următoare fu de un senin splendid.

După prânz, Takeo trebuia să se întoarcă a Tokyo și de aceea, a ținut să întovărășască pe Nami, la plimbarea de dimineață. Porniră încet pe malul mării, în lungul unei păduri de brazi.

— Ce vreme frumoasă! Cine ar fi zis ieri, că azi o să fie așa de splendid.

Takeo aprobă cu capul, respirând aerul limpede.

— Uite ce aproape pare cellalt mal! Umblând pe nisipul care se și uscăse, trecură pe lângă copii cari strângeau melci și pe lângă pescari cari întindeau plașile. Pe urmă se îndreptară spre un loc singuratic, presărat de arbuști.

Ca și cum și-ar fi adus aminte de ceva, Nami zise:

— Ce o fi mai făcând Chijiwa?
— Ticălosul acela? Nu l'am mai văzut. Dar de ce mă întrebi de el?

Nami se codi puțin:
— O să răzi de mine... dar l'am visat azi noapte.

— Cum l'ai visat?
— Că vorbea cu mama.
— Ce-ți trece prin minte!... Și de ce vorbeau?

— Nu-mi aduc aminte, dar știu că mama zicea „da”, „da”... O-Chizu-san mi-a spus că i-a văzut împreună la Yamaki... de aceea poate l'am visat. Spune-mi, dragă, nu este așa că Chijiwa n'o să mai vie în casa noastră?
— Negreșit. Știi că și mama este supărată pe el...

Un suspin ieși din buzele Namei.
— Nu mă pot împăca cu ideea că mama ta este supărată pe mine, din cauza boalei mele.

Takeo se cutremură. Dânsul nu spusese bolnavei că mama lui îi zicea mereu să nu se mai ducă la Zuschi, ca să nu ia și el boala, și nici că vorbea de rău pe familia Kataoka tot din această cauză. Când el a vroit s'o liniștească, dânsa i-a reproșat că nu ascultă pe mama lui, din dragoste pentru nevastă. Scena aceasta, se petrecuse dese-ori între ei doi.

— Nu te îngriji de lucrul acesta. Tu gândește-te să te vindeci mai repede ca să serbăm primăvara. O să ne ducem cu mama la Yoschino, să vedem înflorirea cireșilor... Acum, am umblat cam mult. Ești obosită; vrei să te odihnești?

Ajunseseră pe o ridicătură de pământ, care se prelungea până la mare.

— Să mergem până la templul lui Fado. Nu mă simt obosită de fel, așa fi în stare să merg până în America.

— Să mergem, dar ar fi mai bine să-ți pui pe umeri șalul acesta: este puțină umiditate printre stânci. Ia-mi brațul, ca să nu aluneci.

Takeo ajută pe Nami să urce cărarea stâncoasă. Din când în când se opreau să se odihnească, și în sfârșit, ajunseră la o fântână care arunca apă din mai multe țevi. Lângă fântână era templul lui Fado. Câțiva brazi își lungeau trunchiurile din vârful dealului, ogîndindu-și ramurile în apele limpezi.

Takeo întinse șalul pe o piatră de marmură, pe care șezu Nami. Dânsul se așeză alături și coprinzându-și genunchii cu brațele exclamă:

— Ce pace este aici! În marea liniștită se oglindea cerul albastru, fără nori. Apa scânteia în lumină, iar pământul și marea visau în tăcerea profundă a zilei de primăvară.

— Ascultă-mă, iubite!
— Ce ai, Nami-san?
— O să se vindece?
— Ce lucru?
— Boala mea.

— Ce copilă ești? Crede-mă: tu o să te vindeci, o să te îngrijesc eu în așa chip, că trebuie să te vindeci.

Nami lăsă capul pe umărul lui Takeo.

— Și totuși, nu știu dacă o să mă vindec... Știi că și mama mea a murit tot de boala asta...

— Nami-san, de ce vorbești așa? Nu vezi că ești mai bine? N'ai auzit ce a zis doctorul? Mama ta, poate... dar tu ești numai de douăzeci de ani și boala ta este în faza întâi. Poți să fii sigură că o să te vindeci. Știi pe Okahava, ruda noastră, cel care n'avea decât un plămân... cu toate că doctorul pierduse orice speranță, a mai trăit mai bine de cincisprezece ani. Cu voință, te vei vindeca. Dacă n'ar fi așa, vina ar fi a mea, a dragostei mele care nu ar fi așa de mare; dar tu știi ce mult te iubesc, și de aceea trebuie să te vindeci...

(Va urma)

Redactor responsabil: Constantin Savu.

VINURI vechi și noul de vândut.

Adresați-vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria (Világos) **Petru Benea**, cărei Vă trimite numai vinuri bune, curate și pe lângă prețurile cele mai moderate.

Vinuri vechi din anii 1911 — 1912

Vin alb	—	—	—	86	76
Rizling	—	—	—	88	78
Roșu de Mîlș	—	—	—	160	120
Carbeuet	—	—	—	140	—

Vinuri vechi și noul din anul 1914.

Vin alb	—	—	—	72	62
Rizling	—	—	—	74	64
Șiller	—	—	—	78	68

Rachuri.

Rachiu de treve	—	—	—	260
Rachiu de treve specialitate	—	—	—	280

Vinul se expediază cu rambursă dela 50 litri în sus sub îngrijirea mea proprie.

Vase dau împrumut pe timp de două luni. Pentru Calitatea vinului garantez.

№ 647

Petru Benea
prop. și neg. de vinuri
Világos (Arad n.).

Caut econoamă

inteligentă, serioasă, pentru conducerea economiei casnice, să știe fierbe foarte bine. Oferta cu fotografie. (Un singur băiat nu formează piedecă).

VIORA Dr. CIORDAȘ

Com. Bihor. (Beiuș) Belényes

Dr.

med
ordi
feră
rele
nice
Loc
né n
latul
(Mu 244

Mir

Direcțiunea
tului și a

Nr. 81184

A 4-a tra
amortibilă
lei, se va e
1915, ora 10
sterului de
bilite prin
Oficial Nr.

La acc
pentru o va
proporția ur

176 titlur
390
779
1845 titl. p

Publicat

p. Directoru
și Datoriei E

Rug
stimati
ment le-
a și-l în
în cazul
rului li

In
neg

GABO
Piața A
Telefon 1

Dr. MUNK BÉLA

medic șef al Căilor ferate ungare ordonează pentru bolnavii cari suferă de boale interne d. a. dela orele 3—4, afară de zilele de Duminică și sărbători.

Locuință: bulev. Erzsébet királyné nr. 33 etajul II, vis-à-vis de palatul tribunalului.

(Mu 2448—3)

Ministerul Finanțelor

Direcțiunea Contabilității Generale a Statului și a Datoriei Publice. Datoria Publică.

Nr. 81184 din 18 Mai 1915.

Publicațiune.

A 4-a tragere la sorti a titlurilor de rentă 4 1/2% amortibilă din 1913, împrumutul de 250.000.000 lei, se va efectua în ziua de 18 Iunie (1 Iulie) 1915, ora 10 dimineața, în sala specială a Ministerului de Finanțe, conform dispozițiilor stabilite prin regulamentul publicat în Monitorul Oficial Nr. 245 din 7 Februarie 1906.

La această tragere se vor amortiza titluri pentru o valoare nominală de 1.219.500 lei, în proporția următoare:

176 titluri de 2.500 lei	440.000 lei.
390 „ „ 1.000 „	390.000 „
779 „ „ 500 „	889.500 „

1345 titl. p. o valoare nomin. de: 1.219.500 lei.

Publicul este rugat a asista la tragere.

p. Directorul Contabilității Generale a Statului și Datoriei Publice, **D. Popovici**

AVIZ.

Rugăm cu stăruință pe acei stimati abonați, a căror abonament le-a expirat, să binevoiască a și-l înnoi fără întârziere, căci în cazul contrar expedierea ziarului li se va sista.

Administrația.

In atențiunea negustorilor!

Acoperirea trebuințelor de ciocoladă și zaharicale pentru prăjuri de fabrică. :: ::
In depozit: Kugler, Heller, Túrth și Manner. :: ::

GÁBOR MIKLÓS Arad,
Piața Andrassy, colțul Salacz utca
Telefon 1059. Telefon 1059.

(Ca 2270)

Convocare.

Prin aceasta membrii tovărășiei industriale de ajutorare „Industria” în Brad se convoacă la a

IV-a adunare generală ordinară

pe ziua de 27 Iunie 1915 la 2 ore d. a. în casa din piață a dlui Vasile Boneu.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea adunării generale și constatarea membrilor prezenți.
2. Constituirea adunării.
3. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere pe anul 1914 și statorirea bilanțului.
4. Darea absoluturului direcțiunii și comitetului de supraveghiere pe anul 1914.
5. Omiterea alineatului 5 din § 29 și schimbarea alineatului 1 din § 16.
6. Staverirea sumei celei mai mari, care o poate vota direcțiunea vre-unui membru odată sau pe rând ca împrumut ori credit în cont curent, precum și termenele de replătire la împrumuturi concese pe timp mai îndelungat, precum și mărirea cametei și a proviziunilor, cari le plătesc membrii după împrumuturi.
7. Adunarea generală decide, ca convocarea ei să se facă în modul obicinuit în loc prin trimiterea convocatorului la fiecare membru cu 3 zile mai înainte (§ 20).
8. Alegerea membrilor direcțiunii, a cenzorilor și a comitetului de supraveghiere pe perioadă de 3 ani din 1915—1917.

Direcțiunea.

Activa—Vagyon Bilanț la 31 Dec. 1914. — Mărlug-számlla 1914. Dec. 31. Pasiva—Teher

Cassa — Kézpénz	2582	Párti fundamentale — Üzlet-részek	2223
Efectele fondului de ajutorare — Segélyalap értékpapírja	1160	Fondul de ajutorare — Segély-alap	135301
Depuneri proprii — Saját betétek	19293		
Imprumuturi în cont curent — Folyószámlai kölcsönök	134876		
Mobiliar — Felszerelés	24		
Spese de fondare — alapító költségek	160		
Pierderi — Veszteségek	66450		
	357601		357601

Pierderi și Profit la 31 Dec. 1914. — Veszteség- és Nyereség-számlla, 1914. Dec. 31-én.

Spese—Kiadás		Venite—Nyereség	
Pierdere transp. din 1913—Mult évről áthozott veszteség	70896	Interese dela dep. proprii — Kamatok saját betétek után	644
Spese — Költségek	4209	Interese dela impr. în cont curent — Kamatok a folyószámlai kölcsönök után	8008
		Pierderi — Veszteségek	66450
	75102		75102

Brad, la 31 Decembrie 1914. — Brad, 1914. december hó 31-én.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Vasile Boneu m. p. Vasile Crucin m. p. Pavel Pop m. p.
președinte

COMITETUL DE SUPRAVEGHERE: — FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Subscrisul comitet de supraveghere am examinat bilanțul prezent și l'am aflat corect. — Alulirott felügyelő-bizottság jelen számlát átvizsgálta és helyesnek találta.

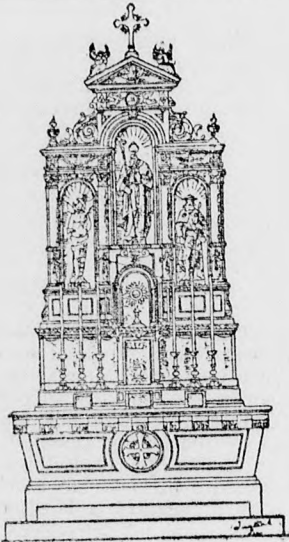
Brad, la 20 Mai 1915. — Brad, 1914. május hó 20-án.

Athanasiu Brana m. p. Lazar Copos m. p. Rudean Iuon m. p.
Iosif Sortoc, Ioan Micu, și George Golcea, aceștia 3 din urmă cu ocaziunea mobilizării au mers pe câmpul de luptă. — Ezen utolsó három a mozgósítás folytán bevonult.

Su 1920

Szubotha István

atelier de construcție de altare și de aurire artistică
Budapest, VIII., Hunyadi-u. 26 sz.

Oferă on. preoțimi gr. ort. și gr. cat. lucrări de sculptură, iconostase, altare, amvoane, fântâni pentru botez, cosciugul Domnului, statue, icoane staționare, scaune duhovnicești. Lucrări de aurire și pictură executată artistic dela cele mai simple până la cele mai decorate. Primește spre renovare și pictare iconostase și altare vechi. — Prețuri nu am dar cu proiecte artistice și prospecte convenabile ser vesic gratis. — Pentru primirea lucrărilor merg la fața locului pe cheltuiala proprie.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNE SUMARĂ.

1914.		ACTIV		1915.	
24 Mai				16 Mai	23 Mai
155 315 626	aur (monete)	161 644 411	258 040 752	258 061 752	
—	stoc	25 220 000	654 648	640 572	
211 957 626	metalice	165 000	224 097 087	219 345 858	
56 642 000	trate și disponibil consolid. ca aur	71 032 341	50 301 387	51 670 106	
844 143	Argint și diverse monede		11 273 958	11 273 958	
190 314 599	Efecte scontate		173 638 495	179 138 495	
45 931 169	22 824 900 Impr. pe ef. publice	27 923 200	11 493 075	11 537 860	
11 924 059	41 615 400 Impr. pe ef. publ. în ct. crt.	49 962 800	16 476 677	16 476 677	
—	23 106 209 din care nu s'au ridicat lei	26 215 894	3 965 281	3 965 281	
11 997 162	Imprum. Statului de 15 milioane fără dobândă (1901)		6 733 709	6 733 709	
16 825 877	„ „ in cont crt pe bonuri de tezaur 4% aur (1914)		1 107 106	1 107 106	
4 042 281	Efectele Capitalului social		1 360 837	1 370 313	
6 711 822	Efectele fondului de rezervă		130 411 916	130 697 741	
1 069 560	„ „ amort. imobil. mobil. și mașinilor		200 000 000	200 000 000	
1 500 766	Imobile		162 910 323	162 737 933	
122 247 267	Mobilier și mașini de imprimerie		21 649 575	21 231 251	
127 841 000	Cheltuieli de Administrațiune		22 283 602	22 289 826	
22 357 876	Efecte și alte valori în păstrare		31 087 250	30 493 068	
22 825 709	Bonuri de tezaur 4% aur în gaj p. Imprum. Statului		1327 485 628	1328 771 008	
8 708 836	Efecte în gaj și în păstrare provizorie		12 000 000	12 000 000	
807 099 252	Conturi curente		39 714 199	39 714 199	
12 000 000	Conturi de valori		5 768 306	5 768 306	
37 110 474	Conturi diverse		633 144 655	640 329 300	
5 391 318	Capital		6 388 622	6 698 029	
430 426 640	Fond de rezervă		68 554 600	62 894 691	
4 843 866	Fondul amort. imobil. mobil. și mașinilor		493 322 239	493 435 674	
8 798 807	Billete de bancă în circulațiune		68 598 007	67 931 409	
250 088 267	Dobânzi și beneficii diverse		1327 485 628	1328 771 008	
58 439 880	Conturi curente și recipise la vedere		12 000 000	12 000 000	
807 099 252	Efecte și alte valori de restituit		39 714 199	39 714 199	
	Conturi diverse		5 768 306	5 768 306	
	Taxa: Scont 6%, Dobânda 7%		633 144 655	640 329 300	

ATELIER DE CURELARIE, ȘELĂRIE și COFERARIE

O RENDT G. & FEIRI W.

ODINIOARA SOCIETATEA CURELARILOR
Strada Cisnădiei 45. SIBIU, Heltauer-gasse 45.

Magazin bogat în articole pentru curățat, călărit vânat, sport și voiaj, poclăzit și procovături, port-monee și bretele solide și alte articole de galanterie pe lângă prețurile cele mai moderate. CURELE DE MAȘINI, CURELE DE CUSUT ȘI LEGAT SKY (vârzobi), permanent în depozit. Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. Liste de prețuri la cerere se trimite franco. (O-9)

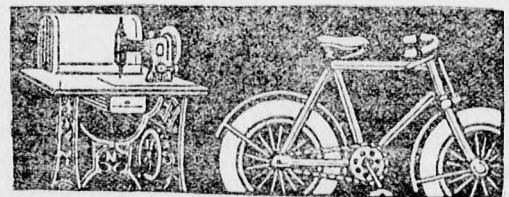
Comandele prin poștă se efectuează prompt și conștientios.

Intreprindere „VATT” mecanică și electrică a lui

LEITNER, Cluj, (Kolozsvar).

Birou și magazin: Széchenyi-tér 41. (Palatul Székt).
Stabiliment: Malom-utca 8.

Reparări de automobile și gumă pentru automobile, mare atelier reparator de mașini de cusut, biciclete, mașini de scris, gramofone; prețuri ieftine, execuție solidă. — La comenziile din provincie nu se socotește pachetarea.

Cine se referă la acest ziar primește 10% rabat.

Isvoarele cele mai bogate în acid carbonic, sare, fer, radioactiv în Ungaria. Scâlzi Moor. Hidroterapie

BĂILE DE BUZIAS.

Băi de primul rang pentru boale de inimă. Băi naturale de acid carbonic, sare, radioactiv. : : :

Boalele femeilor.

Contra boalelor de băsică, rinichi, reumă, podagră și contra durerilor nervoase.

La boalele de inimă.

Irregularitatea de palpație, slăbirea mușchilor inimii, arteroscleroză, boale nervoase de inimă.

LA URMĂRI DE BOALE PROVENITE DIN RĂSBOI. Reumă provenită în urma ranelor de glonț sau de împunșătură, la boale de încheieturi, și la slăbire.

Cură de băut. — Bucătărie dietetică. — Institut Zander — Laborator Röntgen și chemo-patologic.

Sezonul: Mai—Octombrie. S'au luat măsuri pentru prevederea in excepționabile a oaspeților (pâine bună, prețuri moderate).

Medicul oficial al băilor:
Dr. IULIU MAHLER.

Prospecte amănunțite servește:
„Muschong Buziás gyógyfürdő igazgatósa”.

În Buzias mai urmează practică medicală la băi:
Dnii dr. I. Biasini, dr. R. Poruțiu,
dr. I. Schopf, dr. R. Sugár, dr. R. Glass.